

P.U.15-001
Dokumenti za naročnika

**Pravila za pripravo, podelitev in vzdrževanje Slovenskega
tehničnega soglasja za gradbene proizvode**

Uvod

Ta dokument določa postopek priprave, podelitve, vzdrževanja in razveljavitve Slovenskega tehničnega soglasja (STS) za nek gradbeni proizvod. Določene so tudi naloge in obveznosti organa za tehnična soglasja (OTS) in vložnika zahteve za STS v postopku priprave STS. Zato služi kot **priloga k pogodbi** (dokument se vložniku vedno podeli ob obvestilu o prejemu zahteve in je na voljo na spletnih straneh ZAG) o pripravi STS za določen gradbeni proizvod. Dokument je namenjen zlasti proizvajalcu oz. dobavitelju gradbenega proizvoda, ki namerava pridobiti Slovensko tehnično soglasje (STS) pri organu za tehnična soglasja ZAG Ljubljana (OTS), skladno z določili Zakona o gradbenih proizvodih – ZGPro-1 (Zakon o gradbenih proizvodih (Ur.l. RS, št. 82/2013)).

Popolnejšo informacijo o postopku pridobitve STS lahko zainteresirani proizvajalec najde na spletnih straneh ZAG, na naslovu <http://www.zag.si/certifikati-soglasja/sluzba-za-tehnicne-ocene-in-soglasja>.

Informativni sestanek je namenjen seznanitvi zainteresiranega proizvajalca s postopkom pridobitve in vsebino STS, preden vloži formalno zahtevo za podelitev STS. V okviru tega sestanka mu OTS, oziroma njegov pooblaščen predstavnik, bolj podrobno razloži:

- zahtevo za podelitev STS in kateri dokumenti o proizvodu in njegovi predvideni uporabi ji morajo biti predloženi;
- grobo oceno stroškov in predvideno trajanje postopka priprave in podelitve STS; realni stroški in rok priprave STS se določijo šele na podlagi programa dela priprave STS, (glej tč. B);
- strukturo in vsebino tehnične mape o proizvodu, ki jo mora proizvajalec predložiti OTS najkasneje do začetka predhodnih aktivnosti priprave STS (glej tč. B), v skladu z **Navodili za pripravo Tehnične mape N.U.15-001**.

Proizvajalcu oz. dobavitelju se priporoča, da se seznanijo z veljavno slovensko zakonodajo, ki ureja dajanje gradbenih proizvodov v promet (na trg) in v uporabo na objektih.

A PREJEM IN OBDELAVA ZAHTEVE ZA PODELITEV STS

A.1 Vložitev zahteve

Proizvajalec mora zahtevo za podelitev (razširitev in/ali podaljšanje) STS vložiti na obrazcu, ki mu je bil posredovan na informativnem sestanku, na voljo pa je tudi na spletnem naslovu: <http://www.zag.si/certifikati-soglasja/sluzba-za-tehnicne-ocene-in-soglasja>.

Zahteva je veljavna le, če je izpolnjena z vsemi potrebnimi podatki, vključno s podpisom pooblaščenih oseb in žigom (če z njim posluje) vložnika. S tem postane proizvajalec vložnik zahteve za STS. V zahtevi naj bo naveden spletni naslov vložnika (v kolikor seveda obstaja), kjer je možno pridobiti več informacij o proizvodu, davčna številka in drugi kontaktni podatki: faks, telefon in naslov za elektronsko pošto. V kolikor postopek za vložnika vodi pooblaščen oseba, mora le-ta od vložnika imeti **pooblastilo za zastopanje**, v katerem je tudi naveden naslov za korespondenco o zadevi.

Vložena zahteva velja do sklenitve pogodbe kot naročilnica za izvedbo vseh potrebnih predhodnih aktivnosti (glej tč. B.1). Če bi se postopek na željo ali po krivdi vložnika pred sklenitvijo pogodbe prekinil, ima ZAG pravico zaračunati stroške vsega dotlej opravljenega dela.

A.2 Preverjanje ustreznosti zahteve

Predstavniki Službe za tehnične ocene in soglasja (TOS) ugotovi ustreznost vložene zahteve, zlasti:

- ali je zahteva vsebinsko popolna in ali so priloženi zadostni dokumenti, ki so nujni za začetek postopka,
- ali je proizvod zadovoljivo opisan in sta zanj določena predvideni namen uporabe (po potrebi tudi končni način uporabe) ter pričakovana življenjska doba in ali so navedeni vsi kraji proizvodnje,
- ali je v primeru podelitve duplikata STS priloženo dovoljenje imetnika STS o izdaji duplikata,
- ali za ta proizvod ne obstaja druga veljavna tehnična specifikacija (TS), npr. harmonizirani standard,
- ali za ta proizvod obstaja predlog harmonizirane tehnične specifikacije ali smernice in če obstaja v kakšni fazi je,
- ali je opredeljeni proizvod lahko predmet enega STS, ali pa je treba zahtevo ustrezno preoblikovati.

Predstavniki Službe za TOS ob pomoči vodilnega strokovnjaka preveri, ali so izpolnjeni pogoji za izdajo STS, to je, ali je proizvod gradbeni proizvod in ali proizvod iz zahtevka ni reguliran s katerikoli drugim predpisom.

Če so podatki zadostni in popolni in za proizvod ne obstaja ustrezna specifikacija, predstavniki Službe za TOS obvesti vložnika o prejemu zahteve in ga pozove k plačilu **stroškov obdelave zahteve**, oziroma, če podatki niso zadostni in popolni, vložnika pozove k njihovi dopolnitvi. Obvestilo o prejemu zahteve predstavniki Službe za TOS priloži:

- **Pravila za pripravo, podelitev in vzdrževanje Slovenskega tehničnega soglasja za gradbene proizvode,**

- **Navodila za pripravo Tehnične mape in**

z istim dopisom obvesti naročnika, kdo od vodilnih strokovnjakov bo obdeloval zahtevo za izdajo STS.

V primeru, da vložnik ne dopolni podatkov ali ne plača stroške obdelave zahteve praviloma v roku 1. meseca od izstavitve predračuna, mu predstavnik Službe za TOS pošlje obvestilo o prekinitvi postopka.

B AKTIVNOSTI PRED PRIPRAVO STS IN PROGRAM DELA ZA PRIPRAVO STS

B.1 Aktivnosti pred pripravo STS

Vodilni strokovnjak bo v kontaktih z vložnikom poskušal pridobiti čim več uporabnih podatkov in dokumentacije, ki bo zadovoljivo opisala proizvod. Na podlagi dostavljene tehnične dokumentacije mora vodilni strokovnjak skupaj z OTS pripraviti in poslati okvirni **program dela in oceno stroškov v obliki ponudbe** za pregled dostavljene dokumentacije, morebitna identifikacijska in dokazna preskušanja (priprava tehnične mape) in oceno stroškov za postopke podelitve STS.

Za primere kompleksnih programov dela, ki zahtevajo večjo količino preliminarnih študij (predvsem unikatni proizvodi in inovativni proizvodi) lahko OTS zahteva od vložnika predujem v višini ocenjenih stroškov preliminarnih analiz, potrebnih za pripravo in časovno ter finančno ovrednotenje programa dela.

V kolikor vodilni strokovnjak v razumnih rokih ne bo dobil ustreznih dokumentov za pripravo ponudbe, bo na njegov predlog OTS prekinil postopek pridobivanja STS z obvestilom o prekinitvi postopka.

B.2 Analiza dostavljene tehnične mape

Analizo tehnične mape opravi vodilni strokovnjak za področje gradbenega proizvoda. Z analizo preveri zlasti:

- ali je pripravljena v skladu z navodilom in ali je usklajena s podatki, posredovanimi ob vložitvi zahteve,
- ali vsebuje dovolj podatkov o proizvodu in njegovi predvideni uporabi,
- ali vsebuje podatke, za katere vložnik eksplicitno **ne želi, da se ne navedejo v STS** (ti morajo biti kot taki označeni),
- ali so obstoječi rezultati preskusov in izračunov posameznih značilnosti proizvoda ter rezultati kontrole skladnosti, predloženi s strani proizvajalca, uporabni za vrednotenje zahtevanih značilnosti in za oceno ustreznosti proizvoda (glej C.4.1).

Po opravljeni analizi tehnične mape se vodilni strokovnjak odloči:

- ali podatki tehnične mape zadostujejo za pripravo programa dela, ali pa je potrebno od vložnika zahtevati dopolnitve; v obvestilu vložniku določi rok, do katerega mora predložiti dopolnitve – praviloma do 30 dni,
- ali je potrebno in smiselno, preden se začne pripravljati program dela, opraviti tudi pregled proizvodnega obrata in izdelave proizvoda.

B.3 Sprejetje obstoječih podatkov o preskusih in/ali izračunov

Ustreznost obstoječih podatkov o preskusih in izračunih oceni vodilni strokovnjak po naslednjih merilih:

- dokazilo o preskusu ali izračunu se mora nanašati na isto vrsto proizvoda, kar je treba potrditi z izjavo o identičnosti proizvoda in, če je potrebno in smiselno, z identifikacijskimi preskusi ali meritvami,
- podatki v dokazilih morajo biti zanesljivi in dokumentirani ter praviloma ne smejo biti starejši od enega leta, v nobenem primeru pa ne več kot 5 let. V takem primeru mora obstajati zadosten dokaz o tem, da se proizvod ni spremenil od datuma preskusa.
- postopek vzorčenja mora biti enakovreden postopku, predpisanemu v preglednici iz tč. C.3, vzorci pa morajo biti reprezentativni za proizvod oziroma njegovo proizvodnjo,
- metoda preskušanja oz. izračuna mora biti enakovredna metodi, predpisani v preglednici iz tč. C.3, za morebitno preračunavanje obstoječih rezultatov, je treba določiti zanesljive korelacije,
- kakovost in usposobljenost preskuševalnega laboratorija, ki je opravil preskuse mora biti preverjena in dokazana (npr. z akreditacijsko listino, s ponovitvijo preskusa v prisotnosti predstavnika OTS) zlasti, če laboratorij ni akreditiran za določeno ali njej sorodno metodo.

Odločitev o sprejetju oz. zavrnitvi predloženih obstoječih podatkov za dokazovanje zahtevanih značilnosti sprejme vodilni strokovnjak s sodelavci.

V posebnih primerih je mogoče tudi, da se vložnik sklicuje na že obstoječe podatke, ki so last tretje stranke. V takih primerih mora biti OTS predloženo **dovoljenje za uporabo teh podatkov** kot tudi izjava, da se vložnik v celoti strinja s podatki, navedenimi v tehnični mapi tretje stranke. Pri tem je pomembno upoštevati dejstvo, da vložnik v tem primeru **ni lastnik** podatkov in jih brez soglasja lastnika podatkov (tretje stranke) ne sme spreminjati ali dopolnjevati, OTS pa jih posledično ne more upoštevati v postopku izdelave in vzdrževanja veljavnosti STS.

B.4 Določitev identifikacijskih postopkov

Med veljavnostjo STS se s postopki identifikacije občasno preverja istovetnost proizvoda, danega na trg, s tistim za katerega je bilo izdano STS. Preverjanje istovetnosti proizvodov med redno proizvodnjo je pomembno zlasti, če je bil STS izdan na podlagi preverjanja in ocene prototipa.

Možni postopki identifikacije so na primer:

- preskušanje identifikacijskih značilnosti sestavin oziroma komponent (z neposredno in posredno metodo),
- preskušanje identifikacijskih značilnosti proizvoda,
- kontrola sestave (formulacije) proizvoda,
- kontrola parametrov proizvodnega procesa.

Če vodilni strokovnjak presodi, da je izvajanje identifikacije smiselno in potrebno, določi identifikacijske značilnosti in pripadajoče postopke identifikacije za posamezne sestavine/komponente proizvoda in/ali za proizvod. Vedno pa je potrebna začetna

identifikacija na vzorcu proizvoda, ki je bil uporabljen v postopku izdaje STS. Identifikacije ne gre zamenjevati s preskusi za kontrolo procesa proizvodnje.

B.5 Izdelava in uskladitev programa dela za pripravo STS

B.5.1 Splošno

Program dela za pripravo STS izdelava vodilni strokovnjak. Program dela za postavko »dokazni preskusi ali izračuni« je razdeljen na programe preskusov/izračunov značilnosti sestavljenega sistema, sestavin/komponent proizvoda in samega proizvoda. Iz programa dela je tudi razvidno, katera od pogodbenih strank (OTS ali vložnik) bo po dogovoru nosilec posameznega preskusa/izračuna in ali za neko značilnost že obstaja ustrezno dokazilo o doseganju posamezne predpisane zahteve.

V programu dela so finančno in časovno ovrednoteni vsi preskusi in/ali izračuni, ki jih bo opravil OTS in vse druge aktivnosti strokovnjakov OTS pri pripravi STS, ne pa tudi tisti preskusi/izračuni za katere že obstajajo ustrezna dokazila in tisti, ki jih bo izvajal vložnik. Podlaga za določitev cene je cenik ZAG za preskuse in izračune ter za delo strokovnjakov, na podlagi predvidene porabe časa.

Sestavni del programa dela je časovni plan izvajanja preskusov/izračunov in drugih ključnih nalog, ki jih treba opraviti za pripravo STS.

Program dela ima status internega dokumenta OTS in ga slednji načeloma ne posreduje vložniku v celoti. Izvleček iz programa dela je sestavni del pogodbe (rekapitulacija ocene stroškov in časa, potrebnega za pripravo soglasja).

B.5.2 Sodelovanje vložnika pri izvajanju programa dela

Vodilni strokovnjak in vložnik zahteve se lahko dogovorita, da del potrebnih dokaznih preskusov ali izračunov proizvoda iz programa dela, opravi vložnik za svoj račun in svojo odgovornost. V tem primeru bo vodilni strokovnjak ocenil usposobljenost laboratorijev, ki jih vložnik predlaga za izvedbo posameznih preskusov in določil pogoje, pod katerimi se mora preskušanje izvajati (npr. v prisotnosti predstavnika vodilnega strokovnjaka ali strokovnjaka specialista). Smiselno enaka omejitev velja tudi za osebe, ki jih vložnik zahteve predlaga za izdelavo dokaznih izračunov. Odločitev o možnosti razdelitve preskušanj je v izključni pristojnosti OTS.

Dokazni preskusi in izračuni, ki jih bo opravil vložnik, niso vključeni v pogodbeni predračun, ampak so navedeni le v programu dela.

B.6 Izvedba dokaznih preskusov in/ali izračunov

B.6.1 Splošno

Vodilni strokovnjak s sodelavci, mora v okviru predhodnih aktivnosti določiti način pridobitve oziroma vire potrebnih podatkov za dokazovanje vsake zahtevane značilnosti. Potrebni preskusi in izračuni zahtevanih značilnosti se praviloma opravijo v okviru predhodnih aktivnosti priprave STS, lahko pa se uporabijo tudi obstoječi rezultati preskusov tega proizvoda, če so ustrezno dokumentirani, in rezultati preskusov iz pretekle kontrole proizvodnje, če za njih v predloženi tehnični mapi obstajajo ustrezna dokazila (glej tč. B.3).

Na ta način se lahko zmanjšajo stroški in obseg dela pri pripravi STS in se ne zavržejo kakovostni obstoječi podatki. Koristni so zlasti rezultati dolgotrajnejših preskusov, ki so pomembni za oceno trajnosti in življenjske dobe proizvoda.

Načrtovani preskusi proizvoda se opravijo:

- na vzorcih proizvoda iz redne proizvodnje, če je proizvod že dan na trg in je v proizvodnem obratu že vpeljan sistem kontrole proizvodnje,
 - na reprezentativnih vzorcih prototipa proizvoda, če se proizvod redno še ne proizvaja; v tem primeru je treba opraviti tudi predpisane identifikacijske preskuse oz. meritve na vzorcu prototipa in na vzorcu proizvoda, ki se bo dejansko dal na trg, oziroma v promet.
- Preskusi in izračuni se morajo izvajati po metodah, ki so določene v programu dela praviloma v organizacijskih enotah ZAG. Rezultati preskusov/izračunov se dokumentirajo v skladu z veljavnim sistemom kakovosti v tej organizacijski enoti (zapisi in poročila). Če ZAG-ove organizacijske enote niso usposobljene za izvedbo določenih preskusov/izračunov jih vodilni strokovnjak naroči v drugi organizaciji upoštevajoč pogoje podane v tč. B.3.

B.6.2 Postopki v primeru neustreznosti dobljenih rezultatov preskusov/izračunov

Če iz rezultata določenega preskusa ali izračuna ene ali več zahtevanih značilnosti proizvoda sledi, da le-te ne ustrezajo predvidenim zahtevam, mora vodilni strokovnjak o tem pisno obvestiti vložnika in obvestilo v vednost poslati tudi Službi za tehnične ocene in soglasja, ta pa je dolžna tako obvestilo shraniti v dokumentaciji postopka. Pri tem lahko predlaga eno izmed naslednjih možnosti za rešitev problema:

- če obstaja možnost, da gre za naključno slab vzorec takojšnjo ponovitev preskusov na dodatnih vzorcih pod pogoji, ki jih določi vodilni strokovnjak s sodelavci,
- ponovitev preskusov oziroma izračunov po ustreznih spremembah v zasnovi proizvoda in/ali v procesu proizvodnje, v roku, ki ga sporazumno določita vodilni strokovnjak in vložnik,
- sprememba nameravane uporabe ali pogojev STS,
- prekinitev postopka in pogodbe o podelitvi STS v kolikor je ta že bila sklenjena.

C. PRIPRAVA IN IZDAJA STS

C.1 Sklenitev pogodbe o pripravi in podelitvi STS

Ko je tehnična mapa vsebinsko pripravljena do te mere, da je možno pripraviti STS, predstavnik Službe za TOS na osnovi programa dela in plačanega predračuna za plačilo stroškov obdelave zahteve pripravi pogodbo, ki jo nepodpisano v dveh izvodih skupaj z dopisom pošlje naročniku. Predmet pogodbe o podelitvi STS je lahko več proizvodov, za katere je vložena zahteva za pripravo STS.

Po usklajevanju z naročnikom pogodbo podpiše direktor ZAG.

V kolikor naročnik v roku 15 dni na ZAG ne vrne podpisane pogodbe, OTS obvesti naročnika, da prekinja postopek pridobitve STS in da je naročnik dolžan poravnati vse stroške, ki so nastali pri pripravi programa dela in pogodbe za pridobitev STS.

C.2 Pregled proizvodnega obrata in izdelave proizvoda

Obisk proizvodnega obrata je namenjen podrobni seznanitvi vodilnega strokovnjaka s proizvodnim procesom in z vpeljanim sistemom kontrole proizvodnje, če se proizvod že redno proizvaja. Dobljeni podatki o proizvodnem procesu so vodilnemu strokovnjaku v pomoč pri določanju zahtevanih značilnosti proizvoda, podatki o sistemu kontrole proizvodnje pa pri odločanju o potrebnih metodah vrednotenja in ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti.

Ta pregled se lahko upošteva kot podlaga za začetno kontrolo obrata in kontrole proizvodnje, ki jo bo moral opraviti določeni (imenovani) organ, če bo vključen v postopek ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti proizvoda s podeljenim STS.

C.3 Določanje zahtevanih značilnosti proizvoda za predvideno uporabo

Zahtevane značilnosti proizvoda za predvideno uporabo in z njimi povezane zahtevane vrednostne ravni določi vodilni strokovnjak skupaj s strokovnjaki specialisti na podlagi:

- veljavnih slovenskih tehničnih predpisov, ki urejajo uporabo proizvoda v objektih (seznam veljavne zakonodaje je objavljen na spletnih straneh Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo),
- 10 člena ZGPRo-1 oz. priloge Uredbe (EU) št. 305/2011, ki za vsako osnovno zahtevo za objekte določajo proizvode in njihove značilnosti, ki vplivajo na izpolnitev obravnavane osnovne zahteve.

Zlasti pri proizvodih, ki se že redno proizvajajo, se vodilni strokovnjak pri določanju zahtevanih značilnosti lahko opre tudi na ustrezne obstoječe tehnične specifikacije za predmetni proizvod, kot so na primer nacionalni standardi držav članic EU, osnutki evropskih standardov (prEN) ali že izdani vendar še ne uveljavljeni standardi za proizvod.

Pri ocenjevanju ustreznosti proizvoda za predvideni namen uporabe se upoštevajo:

- značilnosti proizvoda, namenjenega za vgrajevanje v objekte ali v sestavljeni sistem (npr. sklop),
- značilnosti, ki se sicer nanašajo na sestavljeni sistem, vendar so pomembne za predvideni namen uporabe proizvoda (tudi »značilnosti vgrajenega proizvoda«),
- značilnosti sestavin ali komponent proizvoda, če so pomembne za predvideni namen uporabe (navadno povezano z nevarnimi snovmi ali pomembnimi sestavnimi deli).

Tako določene značilnosti proizvoda, pripadajoča metoda dokazovanja in zahtevana vrednostna raven se, za potrebe nadaljnjega vrednotenja, prikažejo v preglednicah poročila o vrednotenju. Nastale preglednice postanejo sestavni del STS.

C.4 Priprava poročila o vrednotenju zahtevanih značilnosti in ocena ustreznosti proizvoda za predvideno uporabo

C.4.1 Splošno

V poročilu o vrednotenju vodilni strokovnjak presodi in oceni dokazano vrednostno raven vsake zahtevane značilnosti proizvoda, glede na zahtevano vrednostno raven. Dokazana vrednostna raven vsake značilnosti temelji na rezultatih preskusov/izračunov v zvezi z zahtevano značilnostjo. Ovrednotenje vsake zahtevane značilnosti proizvoda je podlaga za

oceno ustreznosti proizvoda za predvideni namen uporabe. Domneva, da je proizvod ustrezen za predvideno uporabo velja, če so zahteve izpolnjene pri vseh zahtevanih značilnostih.

Zato mora poročilo o vrednotenju vsebovati mnenje, ali je proizvod, glede na rezultate preverjanja zahtevanih značilnosti, ustrezen za predvideno uporabo, oziroma za končni način uporabe. Če proizvod šteje za primernega, bo vodilni strokovnjak pripravil STS v skladu s tč. C.5.

Poročilo o vrednotenju **ni** sestavni del STS, vložnik pa prejme kopijo poročila tudi, če se STS ne bi podelil zaradi ugotovljene neustreznosti proizvoda za predvideno uporabo.

C.4.2 Postopek v primeru neustreznosti proizvoda

Če vodilni strokovnjak pri vrednotenju ustreznosti proizvoda ugotovi, da je proizvod neustrezen za predvideno uporabo, o tem pisno obvesti vložnika zahteve in ga seznanji z razlogi za takšno ugotovitev. Če je ugotovljeno neustreznost mogoče razmeroma enostavno odpraviti, ima vložnik možnost to storiti v roku, za katerega se dogovori z vodilnim strokovnjakom. Izvršene spremembe in/ali dopolnitve na proizvodu mora dokumentirati v dodatku k tehnični mapi. Vodilni strokovnjak s strokovnjaki specialisti nato določi in opravi potrebna dodatna dokazna preskušanja in/ali izračune, ali pa se odloči, da jih bo ponovil na novih vzorcih. Dodatke k programu dela mora vložnik pisno potrditi.

Vložnik ima v primeru neustreznega proizvoda možnost, da spremeni predvideno uporabo proizvoda za namen, ki ustreza dejansko ugotovljenim značilnostim proizvoda.

Če vložnik neustreznosti ne odpravi v dogovorjenem roku, vodja službe za TS na predlog vodilnega strokovnjaka prekine postopek priprave STS in pisno obvesti vložnika o svoji odločitvi oz. postopa v skladu s tč. C.7.1.

Če se OTS in vložnik strinjata, da ugotovljene neustreznosti za predvideno uporabo proizvoda ni mogoče odpraviti v realnem roku in da tudi ni smiselna sprememba predvidene uporabe proizvoda, se lahko dogovorita za prekinitev postopka priprave STS. OTS bo tudi v tem primeru postopal v skladu s tč. C.7.1.

C.5 Vsebina in dokumenti STS

C.5.1 Vsebina STS

STS ima predpisano obliko in vsebino z naslednjimi glavnimi deli in poglavji:

- Pravna podlaga in splošni pogoji
- Posebni pogoji STS
 - o Opis proizvoda in opredelitev namena uporabe
 - o Značilnosti proizvoda in metode dokazovanja
Določa zahtevane značilnosti in z njimi povezane zahteve, skladno s tč. C.3 ter metode dokazovanja vsake značilnosti.
 - o Vrednotenje in ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti
Določa sistem ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti (AVCP) po Uredbi (EU) št. 305/2011 ter opisuje pripadajoče naloge proizvajalca in določenega organa, če je vključen v potrjevanje ocenjevana in preverjanja nespremenljivosti lastnosti.

Uredba in ZGPro-1 določata obveznosti imetnika STS preden bo dal proizvod s podeljenim STS na trg. To so zlasti pridobitev certifikata o nespremenljivosti lastnosti proizvoda ali certifikata o skladnosti kontrole proizvodnje (če se glede na izbrani AVCP zahteva), izjava o lastnostih, označba proizvoda.

Sestavni del STS je načrt kontrole (glej tč. C.6), s katerim so podrobno določeni pregledi in preskusi v okviru začetnega preskusa, kontrole proizvodnje, identifikacije in nadzora ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti proizvoda.

o Predpostavke, pod katerimi je ocenjena ustreznost proizvoda za predvideno uporabo
Določeni so zlasti pogoji proizvodnje, skladiščenja, vgrajevanja in vzdrževanja, od katerih so lahko odvisne značilnosti proizvoda.

o Identifikacija proizvoda

o Priporočila proizvajalcu

o Referenčna dokumentacija in drugi viri

- Priloge

V prilogah STS so običajno podrobnejši podatki in skice/slike o proizvodu in njegovi predvideni uporabi (projektiranje, izvedba), obvezen pa je načrt kontrole.

C.6 Načrt kontrole

Načrt kontrole je dokument, ki predpisuje vrste in pogostosti pregledov in preskusov proizvajalca in določenega organa (če je vključen v ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti) ter zahtevane vrednostne ravni kontrolnih parametrov, ki so potrebni za vzdrževanje predpisanih značilnosti proizvoda, oziroma, da se dokazuje trajna skladnost proizvoda z STS.

Načrt kontrole je sestavljen iz nekaj preglednic, ki obravnavajo:

- načrt kontrole proizvajalca končnega proizvoda (zlasti: začetno preskušanje končnega proizvoda in kontrola proizvodnje v obratu),
- načrt kontrole proizvajalca končnega proizvoda pri prevzemanju komponent oziroma sestavin, uporabljenih pri izdelavi končnega proizvoda,
- načrt kontrole določenega (kontrolnega ali certifikacijskega) organa, če je vključen (zlasti: začetni pregled obrata in redni nadzor ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti)

V načrt kontrole ni potrebno vključiti vseh zahtevanih značilnosti proizvoda, ampak le tiste, ki jih je treba preskušati za ugotavljanje skladnosti proizvoda in za njegovo identifikacijo.

Indirektne preskusne metode se lahko uporabijo le, če je znana korelacija med referenčno in uporabljeno metodo.

V načrtu kontrole se običajno zahteva, da mora proizvajalec imeti dokumentacijo o sistemu kontrole proizvodnje. To je lahko poslovnik sistema kontrole proizvodnje, ki pa mora obvezno vsebovati tudi zahteve tega STS o vrednotenju skladnosti in kontroli proizvodnje. Vpeljani sistem vodenja kakovosti po standardu SIST ISO 9001 lahko izpolnjuje zahteve za vodenje in izvajanje kontrole proizvodnje, če so upoštevane tudi vse relevantne zahteve tega STS o kontroli proizvodnje.

Pred dokončnim oblikovanjem zahtev za izvajanje kontrole proizvodnje lahko OTS opravi še en obisk proizvodnega obrata.

Načrt kontrole je zaupna priloga STS, ki ga mora proizvajalec predložiti določenemu organu, če je vključen v ocenjevanje in preverjanje nespremenljivosti lastnosti, in inšpekcijskim organom za nadzor trga, če ga zahtevajo.

C.7 Podelitev STS

C.7.1 Odločitev o podelitvi ali zavrnitvi izdaje STS

Vodja Službe za tehnične ocene in soglasja sprejme odločitev o dokončni izdelavi in podelitvi STS, če je v zaključni oceni poročila o vrednotenju (tč. C.4.1) potrjena domneva o ustreznosti proizvoda za predvideno uporabo. Podelitev STS na podlagi te odločitve se izvrši, ko vložnik zahteve v celoti poravna zaračunane zneske za izdelavo STS.

Na spletni strani ZAG se objavi seznam podeljenih STS.

STS se praviloma podeli za dobo 5 let.

Vodja Služba za TOS sprejme odločitev o zavrnitvi izdaje STS če v poročilu o vrednotenju domneva o ustreznosti proizvoda za predvideno uporabo ni potrjena ali če vložnik ni, v dogovorjenem roku odpravil neustreznosti, ugotovljenih v poročilu o vrednotenju, ali če ni izpolnil vseh zapadlih pogodbenih obveznosti.

V primeru zavrnitve zaradi navedenih razlogov ima OTS pravico, skladno s pogodbo, zaračunati vložniku stroške vseh do takrat opravljenih storitev.

Vložnik se lahko na odločitev o zavrnitvi STS pritoži. Pritožba se, v skladu s postopkom sistema vodenja kakovosti OTS, rešuje na treh stopnjah. Pritožbo najprej prioriteto prouči vodja OTS. Če naročnik ni zadovoljen z njegovo rešitvijo se lahko ponovno pritoži vodji službe za upravljanje kakovosti ZAG. Ta bo sklical komisijo za reševanje pritožbe na drugi stopnji oziroma razširjeno komisijo za reševanje pritožbe na tretji stopnji. V razširjeni komisiji sodeluje(-jo) tudi predstavnik(-i) vložnika. Sklepi te komisije so dokončni. Če se vložnik ne strinja s sklepom razširjene komisije mu vodja službe za upravljanje kakovosti predlaga pritožbo na sodišče.

C.7.2 Obveznosti imetnika STS

S podelitvijo STS postane vložnik zahteve imetnik STS in mora:

- v obdobju veljavnosti STS zagotavljati trajno skladnost proizvoda s podeljenim STS; pred prvim dajanjem proizvoda iz STS v promet, z izjavo o lastnostih potrditi skladnost proizvoda z zahtevami podeljenega STS; če sistem ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti, predpisan v tč. 3 podeljenega STS, to zahteva, mora izjava o lastnostih temeljiti na certifikatu o nespremenljivosti lastnosti proizvoda ali certifikatu o skladnosti kontrole proizvodnje;
- pravočasno obveščati OTS o vsakršni načrtovani spremembi proizvoda, predvidenega načina uporabe tega proizvoda in podatkov o imetniku STS, označenih na proizvodu,
- obveščati uporabnike o izvršenih spremembah na proizvodu.

C.8 Vzdrževanje veljavnosti STS

Proizvajalec na prvem mestu in nato OTS sta odgovorna za vzdrževanje veljavnosti STS. Veljavnost podeljenega STS bi prenehala, če ne bi bila več izpolnjena predpostavka o

ustreznosti proizvoda za predvideno uporabo. Razlog za to je lahko neskladnost tekoče proizvodnje z zahtevami STS ali neizpolnjevanje upoštevanih osnovnih zahtev ali sprememb v smislu tč. C.9.3.

Proizvajalec je zato o vsaki ugotovljeni neskladnosti proizvoda s podeljenim STS dolžan obvestiti OTS, ki nato odloča o potrebnih ukrepih.

OTS ima pravico na svoj način spremljati veljavnost podeljenega STS. O ugotovljenih odstopanjih je dolžan obveščati tudi:

- vključeni določeni certifikacijski organ, če je v podeljenem STS predpisan sistem ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti, ki zahteva stalni nadzor kontrole proizvodnje s strani določenega certifikacijskega organa (sistemi AVCP 1+, 1 in 2+) in
- tržno in gradbeno inšpekcijo.
-

C.9 Podaljšanje veljavnosti , sprememba in izdaja duplikata STS

C.9.1 Splošno

Imetnik STS lahko v času veljavnosti podeljenega STS zaprosi OTS za:

- podaljšanje veljavnosti STS, po preteku obdobja veljavnosti,
- spremembo STS, če namerava spremeniti proizvod ali njegove sestavine ali proces proizvodnje ali predvideni namen uporabe,
- podaljšanje veljavnosti in hkrati spremembo STS.

OTS lahko izda tudi duplikat že izdanega STS.

C.9.2 Podaljšanje veljavnosti STS

Podaljšanje veljavnosti za še eno obdobje 5 let je možno, če se niso spremenili pogoji, na podlagi katerih je bilo podeljeno prvotno STS. V tem primeru izda OTS novo izdajo prvotnega STS z isto označbo in novim datumom veljavnosti. Zahtevo za podaljšanje veljavnosti STS mora imetnik STS vložiti praviloma najmanj šest mesecev pred iztekom veljavnosti podeljenega STS. Zahtevi na standardnem obrazcu je treba priložiti tehnično dokumentacijo po navodilu vodilnega strokovnjaka, iz katere mora biti razvidno zlasti, da:

- se niso spremenili pogoji pod katerimi je bilo podeljeno prvotno STS, zlasti značilnosti proizvoda in predvidena uporaba proizvoda (izjava),
- se proizvod v uporabi zadovoljivo obnaša,
- v preteklem obdobju ni bilo pomembnih pritožb glede ustreznosti proizvoda za predvideno uporabo.
- ni prišlo do pomembnejših sprememb pri doseženem stanju tehnike za to vrsto proizvodov, ki bi lahko vplivale na ustreznost proizvoda za predvideno uporabo.

Vodilni strokovnjak mora za podaljšanju veljavnosti podeljenega STS opraviti vse naloge kot v primeru izdaje novega STS. Zahtevani preskusi, izračuni in ocenjevanja pa se lahko omejijo ali nadomestijo s preverjanji, če je mogoče na ta način zanesljivo sklepati, da se pogoji, pod katerimi je bilo podeljeno prvotno STS, niso bistveno spremenili. Če je predpisan sistem ocenjevanja in preverjanja nespremenljivosti lastnosti 1+, 1 ali 2+ upošteva vodilni strokovnjak tudi informacije, ki jih je pridobil od vključenega certifikacijskega organa.

C.9.3 Sprememba STS

Sprememba STS je potrebna, če se spremeni:

- proizvod zaradi postopka proizvodnje ali sestavin proizvoda,
- pomembna značilnost proizvoda,
- predvidena uporaba proizvoda.

Pred vsako nameravano spremembo mora imetnik STS pridobiti mnenje vodilnega strokovnjaka, o vplivu predlagane spremembe na ustreznost proizvoda za predvideno uporabo, opredeljeno v podeljenem STS. Če vodilni strokovnjak presodi, da je sprememba pomembna, predlaga imetniku STS, da vloži zahtevo za spremembo podeljenega STS.

V skladu z določili tega dokumenta izvede vodilni strokovnjak potrebne postopke za novo oceno ustreznosti proizvoda za predvideno uporabo, v obsegu, ki ga narekujejo načrtovane spremembe. Na tej podlagi OTS zamenja prejšnje STS z novim STS, pri čemer ostane doba veljavnosti nespremenjena, razen, če ni imetnik STS istočasno zaprosil tudi za podaljšanje veljavnosti. V tem primeru veljajo pravila o podaljšanju veljavnosti STS.

C.9.4 Sprememba in hkratno podaljšanje veljavnosti STS

V primeru spremembe in hkratnega podaljšanja veljavnosti je treba upoštevati točki C.9.2-in C.9.3. To pomeni, da se, skladno s točko C.9.2, izvede preverjanje celotnega proizvoda in, skladno s tč. C.9.3 pa dodatno detajlno preverjanje vplivov spremembe.

C.9.5 Izdaja duplikata STS

Izdaja duplikata STS je mogoča samo na osnovi pisnega dovoljenja imetnika osnovnega tehničnega soglasja o izdaji duplikata, ki ga priloži vložnik k zahtevi za podelitev soglasja. Obveznosti imetnika duplikata STS so enake, kot jih ima osnovni imetnik soglasja. Veljavnost duplikata velja od dneva izdaje do poteka veljavnosti osnovnega STS, Duplikat pridobi svojo lastno številko STS.

C.10 Razveljavitev STS

OTS ima pravico razveljaviti STS če na kakršen koli način ugotovi, da:

- so se pomembno spremenili pogoji pod katerimi je bilo podeljeno prvotno STS, zlasti značilnosti proizvoda in predvidena uporaba proizvoda in če teh sprememb ni mogoče uveljaviti s spremembo STS v skladu s tč. C.9.3,
- proizvod, ki se redno proizvaja, ni več skladen z zahtevami podeljenega STS,
- imetnik STS ne izpolnjuje določb pogodbe,
- je prišlo do sprememb pri doseženem stanju tehnike proizvodov te vrste, ki bi lahko vplivale na ustreznost proizvoda za nameravano uporabo,
- na željo imetnika STS.

Razveljavitev STS je lahko začasna ali dokončna, s takojšnjo veljavnostjo ali z odlogom. Sklep o tem sprejme vodja službe za TS in v sporočilu imetniku STS navede razloge za svojo odločitev.

C.11 Harmoniziran standard

V primeru, da je objavljen harmonizirani standard za določen proizvod, Služba za tehnične ocene in soglasja obvesti lastnika STS o prenehanju možnosti uporabe STS.

V kolikor je začela veljati uporaba harmoniziranega standarda med potekom postopka podelitve STS, se postopek podelitve STS prekine.